

Konu: Menşe Şahadetnameleri Hk.

Tarih:09.06.2021

64602999 /10.06.2021

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü' ne

Bilindiği üzere; Gümrük Yönetmeliği'nin “Eşyanın menşeyini tevsik eden belgelerin sonradan ibrazına ilişkin geçiş hükümleri” başlıklı Geçici 16ncı maddesi 3üncü fıkrasında “Bu fıkrayı değiştiren Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce beyannamesi tescil edilmiş olan ve beyanname ekinde eşyanın menşeyini tevsik eden uygun bir menşe şahadetnamesi veya tedarikçi beyanı bulunmadığı halde menşe esaslı ticaret politikası önlemi, ilave gümrük vergisi veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerin ödenmediği, eksik ödendiği veya beyan edilmediği tespit edilen eşyanın menşeyini tevsik eden uygun bir menşe şahadetnamesinin veya tedarikçi beyanının **30/6/2021 tarihine kadar** gümrük idaresine ibrazı mümkündür (13.02.2021 / 31394 sayılı R.G. ile değişik)” şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Bununla birlikte İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü'nün İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği'ne muhatap 29.03.2021 tarih 62765220 sayılı yazısında; Gümrük Yönetmeliği Geçici 16/3. maddesi uyarınca idareler tarafından bir bildirim / tebligat beklenilmeksizin bu kapsamda olduğu değerlendirilen işlemler için menşe belgesi / tedarikçi beyanı ibraz edilmesi gerektiği, aksi durumda vergi farkı ve cezai durumlar ile karşılaşabilecekleri belirtilmiştir.

Malumları olduğu üzere, küresel düzeyde devam etmekte olan COVID-19 pandemi sürecinde söz konusu Geçici 16ncı maddede yer verilen eşyanın imalatçı ve ihracatçısı olan özel şirketler, menşe şahadetnamesi düzenlemeye yetkili olan kurumlar ve gümrük idareleri uzun süreli bir kapanma veya kısa çalışma durumuna girmişlerdir. Bu süreçte maalesef ilgili ülkelerin mevzuatında yer alan menşe şahadetnamelerinin sonradan verilmesine ilişkin yasal sürelerin aşılması dolayısı ile mümessili olduğumuz ithalatçı şirketlerimizin ilgili menşe şahadetnamelerini temin etmeleri mümkün olamamaktadır.

Türkiye ile AB arasında Gümrük Birliği tesis eden 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın 47nci maddesi;

“Önceki maddelerde öngörülen **ticaret politikası önlemlerine tabi tutulan ürünlerin ithaliyle ilgili işlemlerin tamamlanması sırasında ithalatçı Devlet'in mercileri ithalatçıdan gümrük beyannamesinde söz konusu ürünlerin menşeyini göstermesini ister.**

Ciddi ve sağlam gerekçelere dayanan kuşklar nedeniyle kesinlikle gerekli görülmesi halinde, söz konusu ürünün gerçek menşeyini saptamak için destekleyici ek kanıtlar istenebilir.”

hükümlerini amirdir.

Ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde tercihsiz menşe kurallarına göre menşeyinin tespitine ilişkin 05.04.2003 tarih ve 25070 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanıp 19.11.2020 tarih ve 31309 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Seri No: 17 sayılı Tebliğ ile yürürlükten kaldırılan Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş) Seri No: 3 “İstisnalar” başlıklı 4üncü maddesinde; “Türkiye – AB arasındaki Gümrük Birliği çerçevesinde eşyanın serbest

dolaşım statüsünü tevsiken A.TR Dolaşım Belgesi ibraz edilmesi halinde, ithalata konu eşyanın gerçek menşei belirlenme konusunda **ciddi ve somut gerekçelere dayanan tereddütlerin bulunması ve kesinlikle gerekli olması durumu** saklı kalmak kaydıyla menşe şahadetnamesi aranmaz” ifadesi yer almakta iken;

Gümrük Yönetmeliği 38, 41 ve 205nci maddelerinde **24.05.2019 tarihinde yapılan değişiklik ile**, Ticaret Politikası Önlemlerine tabi eşya haricinde **İlave Gümrük Vergisine ve Ek Mali Yükümlülüğe** tabi eşyalar için de Menşe Şahadetnamesi ibrazına ilişkin düzenlemeler yapılmış, Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün 10.07.2019 tarih ve E-00045882284 sayılı dağıtımlı yazılarında; Gümrük Yönetmeliğinde yapılan değişiklik ile tüm mali yükümlülük kapsamı eşyalar için menşe tevsikinin menşe şahadetnamesi ile yapılması istenmiş, ayrıca **AB’den ATR Dolaşım Belgesi eşliğinde** ithal edilecek **söz konusu mali yükümlülükler tabi eşyanın** menşei belirlenme konusunda Bakanlıkça belirlenen **risk kriterleri** uyarınca saptanan durumlar saklı kalmak kaydıyla **menşe şahadetnamesinin aranılmaması** hususu belirtilmiştir.

Nihayet, Gümrük Yönetmeliğinin **205/4-ç maddesi** 10.12.2020 tarih ve 31330 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile **tekrar değiştirilerek** bu kez de 01.01.2021 tarihinden itibaren Türkiye ile AB arasında Gümrük Birliği tesis eden **1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararının ticaret politikası önlemlerine ilişkin 47nci maddesi hükümleri saklı kalmak üzere, AB’ye üye ülkelerden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gelen eşyanın serbest dolaşıma girişinde menşe şahadetnamesi aranmayacağı”** hususu düzenlenmiştir.

Yani, mülga Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş) Seri No:3, Türkiye ile AB arasında Gümrük Birliği tesis eden 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı’nın 47nci maddesine uygun iken, 24.05.2019 tarihinde söz konusu Tebliğ yürürlükte iken OKK’nın 47nci maddesine aykırı olarak AB’ye üye ülkelerden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gelen eşyanın serbest dolaşıma girişinde **mali yükümlülükler tabi eşyanın** menşe şahadetnamelerinin Bakanlıkça belirlenen **risk kriterleri** uyarınca saptanan durumlarda aranacağı şeklinde Gümrük Yönetmeliği’nde hukuki olmayan bir düzenleme yapılmıştır. **10.12.2020 tarihinde yapılan değişiklikle 1/95 sayılı OKK ile uyumlu mevzuat düzenlemesi yapılarak hukuken doğru olmayan uygulamadan geri dönmek suretiyle hukuka aykırı Yönetmelik hükümleri tamir ve tadil edilmiştir.**

Kaldı ki; Bakanlığımızın muhtelif yazılarında; **İlave Gümrük Vergisi’nin gümrük vergisi oranlarında artış statüsünde** bir vergi olduğu, **Ek Mali Yükümlülük’ün de ticaret politikası önlemi olmadığı** belirtilmektedir.

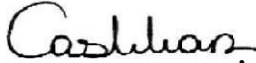
Türkiye ile AB arasında Gümrük Birliği tesis eden 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı’nın 47nci maddesi, söz konusu karar paralelinde düzenlenmiş olan mülga Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş) Seri No: 3, Gümrük Yönetmeliği 205/4-ç maddesi ve Bakanlığımızın muhtelif yazıları dikkate alındığında, Ticaret Politikası önlemlerine tabi olmayıp, **İGV’ne** ve / veya **EMY’e** tabi olan eşyalar için Gümrük Yönetmeliği Geçici 16/3üncü maddesi uyarınca Bakanlığımız ve Bölge Müdürlüklerince yapılacak inceleme ve kontrollerde, kanaatimizce;

- GY 38, 41 ve 205inci maddesinde değişiklik yapılan **25.04.2019 tarihinden önceki işlemler** ile,
- 25.04.2019 tarih ve sonrası tescilli AB’ye üye ülkelerden **A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde beyan edilen işlemler için,**

menşe şahadetnamesinin ayrıca aranılmaması gerektiği düşünülmektedir.

Yukarıda yer alan açıklamalar ve mevzuat düzenlemeleri dikkate alınmaksızın, g m r k idareleri tarafından 30/06/2021 tarihinden itibaren mezkur işlemler için G m r k Yönetmeliği Geçici 16/3 nc  maddesi uyarınca menşe şahadetnamesi ibraz edilmemesi sebebiyle yersiz olarak binlerce Ek Tahakkuk ve Ceza Kararları düzenlenebileceği hususu tüm iř dünyasını tedirgin edeceği değerlendirilmekle beraber süre sonu olarak belirlenen tarihin 30.06.2022 tarihine kadar uzatılması ve bu çerçevede olan dosyalara da G m r k Kanunu 234 nc  maddesinin uygulanmamasının uygun olacağı m tala edililmektedir. Yersiz ve hukuka aykırı olacağı aşık olacak bu kararlar hem idareler hem de adli makamlar üzerinde gereksiz iř yükü yaratacağı gibi, yaklaşık 1,5 yıldan bu yana süren pandemi sürecinin ülkemizde yarattığı olumsuz etkilere rağmen ayakta durmaya çalışan firmalarımızın ayrıca böyle bir sürecin içine girmeleri ciddi mağduriyetlere sebebiyet verebilecektir.

Konunun Makamlarınca değerlendirilmesi hususunu takdirlerine saygılarımızla arz ederiz.

Aslıhan ÇELEBİ

Ankara G m r k Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Orhan KATTAş

Bursa G m r k Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Serdar KESKİN

İstanbul G m r k Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Taşkın DALAY

İzmir G m r k Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Hüseyin SARIDAĞ

Mersin G m r k Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı